

Class-XII
Political Science
Session: 2021-22
Syllabus and Structure of Question Paper (Term-2)

Political Theories:

Part & Unit 3: (i) Bureaucracy (Civil Services)

- Meaning and Importance
- Recruitment, Role and Functions
- Distinction between Political Executive and Permanent Executive and their respective roles

(ii) Public Opinion

- Role and Importance of Public Opinion in a Democratic Polity
- Agencies for the formulation and expression of Public Opinion

Part & Unit 4: (ii) Party System

- Political Parties- their functions and importance
- Basis of formation of Political Parties
- Types of Party System
- The Role of Opposition

(ii) Interest and Pressure Groups

- Interest Groups and Pressure Groups- their nature types and functions
- Ways of functioning of pressure groups

Indian Political System:

Part-VII, Unit 3: (i) National Integration

- Problems of National Integration
- Steps taken to promote National Integration

(ii) Foreign Policy of India

- Determinants of Foreign Policy
- Basic principles of Foreign Policy
- India and United Nations, India and SAARC

Part-VII, Unit 4: India and the World

- India's relations with its Neighbours: Nepal, Sri Lanka, China, Bangladesh and Pakistan
- India's relations with U.S.A and Russia
- India's approach to major World issues : Human Rights, Disarmament and Globalisation

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਕੁਲ 40 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਹਿੱਸੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 11 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ।
2. ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ।
3. ਦੂਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 5 ਤੋਂ 7 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।
4. ਤੀਸਰੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਮੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
5. ਚੌਥੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ 100% ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ 6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10 ਤੋਂ 15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸਾਰਾ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ।